

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaio Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000

Atskiras numeris — 300 reisų

S. PAULO, Rua da Moóca, 424

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO ECHO

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaio Lithuano Independente

Redaguoja

A. DUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas

S. PAULO R. da Moóca, 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Lapkričio — Novembro 7 d.

№ 45 (332)

Rooseveltas tapo išrinktas Amerikos prezidentu

Esperantininkų Kongresas

Šiomis dienomis Rio de Janeiro mieste prasidėjo esperantininkų kongresas. Esperanto kalba nors pakenčiamai, bet vis labiau pradeda domėtis. Gal ir ateis laikas, kad esperanto kalba liks tarptautinė kalba.

6 metai Getulio Vargas vyriausybei

Sukako lygiai 6 metai, kaip dabartinis prezidentas Getulio Vargas nuvertė Washington Luiz valdžią ir pats paėmė valstybės vairą. Getulio Vargas nebus perrinktas.

Serga Ernesto

Būvęs Rio de Janeiro distrikto gubernatorius už komunistinį veikimą, Dr. Pedro Ernesto, kalėjime susirgo ir tapo nugabentas ligoninėn.

Miega jau 5 metus

Santo André municipoje, netoli S. Paulo miesto, gyvena Pedro Bordin su visa savo šeima. Viena jo dukterė, Noemia, kuri dabar turi 27 metus miega jau 5 metus.

S. Paulo gydytojai labai yra susidomėję šiuo nepaprastu įvykiu ir ilgėnė tyrinėja.

Sukilimas Irake

Pereitą savaitę Irako valstybėje įvyko sukilimas. Karininkai sukilo ir nuvertė vyriausybę. Sukilėliai nužudė krašto apsaugos ministrą generolą Jafar Paša El Askari, o kiti ministrai išbėgiojo. Sukilėlių vadovas generolas Sidky Bey pasiskelbė diktatoriumi ir paleido parlamentą. Anglai kaltino Vokietiją ir Italiją dėl įvykusio sukilimo. Irako valstybė randasi tarp Parsijos ir Turkijos ir turi savo karalių Shazi I.

Iš Madrido kalba lietuviškai

Lietuvos laikraščiai rašo, kad Lietuvoje žmonės labai klausosi radio pranešimų iš Madrido, Ispanijos sostinės, nes esą pranešimai daromi ir lietuvių kalba.

Sušaudė keleivius ir laivo įgūlą

Iš Bilbao, Ispanijos, pranešama, kad sukilėliai paėmė vyriausybinių transportinių laivų „Galerna“ nelaisvėn ir sušaudė ne tik laivo visą įgūlą, bet ir visus keleivius.

6 minutes drėbėjo žemė

Domei praneša iš Japonijos, kad šiaurinėje Japonijos dalyje įvyko smarkus žemės drėbėjimas, kuris tęsėsi 6 minutes. Žmonės apimti baimės, išbėgo į laukus. Daug namų esą sugriauta, bet nuostoliai da neapskaičiuoti.

Moterys eis karo tarnybą

Turkijos vyriausybė greitai laiku svarstys įstatymo projektą, kuriame numatoma, karui ištikus, privaloma karo tarnyba moterims. Ispanijoje moterys jau kariauja ir pasižymi svarsumu.

Iškasė 120.000.000 metu žuvi

Amerikoj, Texas estadaškastas suakmenėjęs giliosios jūros ešerys.

Didelės rungtyinės dėl Ispanijos

Mussolinio kalbos atgarsiai Europoj

20 milijonų dolerių rinkimu propagandai

Amerikoa J. V. pasibaigė rinkimai. Rinkimus laimėjo Demokratų partija ir dabartinis prezidentas Rooseveltas, kuris buvo išrinktas 1932 metais, liks vėl prezidentu, o jo partijos žmonės valdys parlamentą ir senatą, nes per rinkimus gavo absoliučią daugumą. Šiais metais demokratų laimėjimai yra didesni, negu jie buvo 1932 metais. Rooseveltas gavo 24,935,134 balsus, o respublikonų kandidatas London gavo 15,533,410 balsų. Amerikos J. V. demokratų partijos laimėjimą palankiai sutiko demokratiniai Europos kraštai. Rinkiminė propa-

gandoj, Roosevelto aponentai respublikonai skelbė, kad Rooseveltas gauna paramą iš Maskvos, kad jis esą bolševikas ir t. p. Bet nežiūrint to, Rooseveltas laimėjo ir reikia manyti, kad daug jam padėjo laimėti ir patys Amerikos plutokratai, Roosevelto priešai. Per kelius mėnesius rinkiminiai agitacijai išleista buvo 20 milijonų dolerių. Ypač didelius pinigus leido propagandai Amerikos bankieriai visokiems šmeižtams prieš Rooseveltą, kad jį sumušus. Bet milijonai nieko nepagalbėjo, Amerikos bankieriai ir reaktionieriai prakišo

Kas laimės tarptautine dvikova Ispanijoj?

Ispanija tapo tarptautinė kovos arena, kur grūmiasi dvi didelės jėgos — fašizmas ir demokratija. Abu frontai stiprūs, jei pirmasis tvirtesnis jėga — ginklais, tai antrasis galingesnis už pirmąjį idėjiniai. Fašizmo laimėjimai jaudina demokratinis pasaulio sluoksnius, ir priešingai — demokratų laimėjimas jaudina fašistinį pasaulį. Kas šioje žiaurioje dvikovoje laimės, nuo to priklausys ir tolimesnis Europos veidas. Jei laimės demokratija, Europoj bus pradėtas pagrindas taikai, o jei laimės fašizmas, tai Europa atsidurs dar didesnį ugnį. Iš spaudos pranešimų, kuriuos mes čia gauname, reiktų spręsti, kad prie galutinio laimėjimo eina fašizmas, kuri smarkiai remia Italija ir Vokietija. Tačiau gauna paramą ir vyriausybinių ginklais, maistu ir net žmonė-

mis, kaip praneša spauda. Kuomet Ispanijoj išėlusiu žiaurumu ginklais kariaujama, tai kitų Europos valstybių diplomatai „neutrality“ komisijoje kariauja aštriais žodžiais, vieni kitus kaltindami dėl neutralumo paktų laužymo. Italija su Vokietija atakuoja S. Rusiją, o toji puola pirmasis. Kas iš viso to išeis, dar vis neaišku, bet jei tikėti vietinės spaudos pranešimams, tai Ispanijos sukilėliai jau balgia paėmti Madridą ir skaito laimėjimą savo pusėj. Jei taip, tai Europos dangus dar labiau apsiniauks, nes fašizmas nepasitenkins laimėjimais Ispanijoj. Juo labiau, kad Ispanijos žudynės sukurtos ne ispanų, o visai pasaulinių valstybių, kurios siekia absoliučio Europoj laimėjimo savo idėjoms.

Cekoslovakai nepatenkinti Mussolinio kalba

Pereitam sekmadienį, lapkričio 1 d., sarišy sukaktuvių 15 metų fašistinės diktatūros. Italijoj Mussolinis Milane pasakė kalbą, kurioje palietė tarptautinius šių dienų reikalus. Jo kalba buvo perduota ne tik į Europos visas valstybes, bet ir į kitus žemynus. Mussolinio kalbos tonu labai patenkinti kitų šalių fašistiniai diktatorėliai, tik jie negali suprasti, kodėl Mussolinis savo kalboje neprakeikė Sovietų Rusijos. Kiti sako, kad Mus-

solinis savo kalboje nieko nepasakė ir dėl to jo kalba kaikuriuose valstybėse mažai komantarų sukėlė. Svarbiausia Mussolinio kalbos mintis — tai nepasitikėjimas Tautų S-ga, kuri esą gyvenanti iliuzijomis. Be to, pasisakė už revizionizmą Vengrijos naudai, dėl ko čekoslovakai labai nepatenkinti atsiliėpė. Nes revizionizmas Vengrų naudai atsiliėps skaudžiai Čekoslovakijai, o tai pat ir rumunijai. Šiaip Mussolinio kalba jų nepastebėta.

Mokslininkai apskaičiavo, kad toji suakmenėjusi žuvis turi 120 milijonų metų.

Lenkai pardevinėja žmonas

Lenkijos laikraščiai rašo, kad vienas lenkų valdininkas, Stanislovas V., pardavė savo žmoną kolegaj už 200 zlotų grynais pinigais ir 300 vekseliais. Pirkėjas sumokėjęs 200 zlotų, nesirūpino sumokėti vekselius. Kilo ginčai ir byla pateko policijon. Valdininkui pardavusiam žmoną, teismas iškėlė bylą.

Apšaudė Argentinos laivą

Ispanijos sukilėliai iš orlaivių apšaudė Argentinos karo laivą „25 de Mayo“.

Vėliausios žinios iš Ispanijos sako, kad sukilėliai jau prie Madrido ir šią savaitę jį paimsia.

Pasibaigė ūkininkų byla

Lietuvos teismas pabaigė nagrinėti Lietuvos ūkininkų bylą, kurie buvo kaltinami kėlę riaušes prieš vyriausybę. Teismo sprendimas dar nežinomas.

Mirė žymiausias Anglijos advokatas

Šiomis dienomis staigiai mirė žymiausias visoje Anglijoje juristas Henry Beneti. Jis buvo taip pat karaliaus patarėjas.

Nusižudė Koncentracijos logery

Iš Berlyno pranešama, kad Vokietijos koncentracijos stovykloje nusižudė Gustav Hinter, demokratiniais laikais kandidavęs į prezidentus. Nusižudymo priežastis — nepernešamas teroras.

Madrido vyriausybė

Tapo perorganizuota Madrido vyriausybė, kurion įėjo 4 ministrai iš darbininkų. Largo Caballero paliko savo vietoj.

Jau pešasi su monarchistais

Ispanijos sukilėliai jau tarp savęs pradėjo peštis. Šiomis dienomis San Sebastian mieste įvyko smarkus susirėmimas fašistų su monarchistais. Šiame konflikte buvo pavartoti ginklai ir esama daug sužeistų. Ispanijos sukilėlių tarpe kils dar didesnės riaušės, jei jiems pasiseks laimėti sukilimas. Ispanijos sukilėliai susideda iš daug skirtingų grupių.

Kas sudaro Madrido vyriausybę

Madrido vyriausybę sudaro sekančių partijų ministrai: 6 socialistai, 2 komunistai, 4 respublikonai, 1 nacionalistas bešcas, 4 anarchistai, ir 1 katalunietis. O sakoma yra, kad Ispanijos vyriausybė yra komunistinė.

Naciai teis katalikus

Iš Berlyno pranešama, kad greitai prasidės didelė byla Vokietijos katalikų organizacijos vadų už priešvalstybinį veikimą. Bus teisama daug kunigų.

Lapkričio 4 d. tapo nužudytas buvęs Hamburgo komunistų vadovas Edgard André už pasikesinimą prieš Hitlerio valdžią.

GRŪDO VALDYBOS POSĖDIS

Lapkričio 8 d. š. m. 3 val. p. p. rua Ubaldino do Amaral, 200, šaukiamas kooperacinės bendrovės Grūdo valdybos posėdis. Pageidautina, kad dalyvautų ir Revizijos komisijos nariai.

Grūdo pirmininkas

LAIŠKAI REDAKCIJOS

Atsiimkite laiškus

J. Vilkaitis, A. Raulinaitis, J. Klimeitis, J. Bublauskas, J. Juška, J. Vyšniauskas, S. Vaitukaitis, P. Simonis, A. Raulinaitis, K. Uškurėlis, A. Dulius, M. Bliujenė, Pr. Bakšys, K. Juozapavičius, P. Paškevičius, J. Serelis, M. Petėnas, Jz. Balčiūnas, A. Brašionis, A. Briedis, P. Siniuskas.

Paėmęs Antano Mažeikos laiškus prašome gražinti redakcijai.

Apžvalga

ISĖJO "MOMENTAS" ARGENTINŲ

Tik ką gavome iš Argentinos naują laikraštį «Momentas» 2 nr. Tą laikraštį leidžia «Talkos» bendrovė, didelio formato, 4 puslapių. Laikraštis plačiai nagrinėja Argentinos lietuvių kolonijos vienybės klausimą, pasiremdamas ekonominiu pagrindu. Nes esą nei politiniai nei kultūriniai kolonijos suvienyti negalima, tad ir belieka tik vienas, ekonominis, kelias į kolonijos vienybę. Ekonominiais klausimais, kurie liečia visą koloniją galima susitarti skirtingų politinių ir religinių pažiūrų žmonėms. Tat siekiant kolonijoj vienybės, ir reikia daugiau ne tik artimesnio, bet ir glaudaus ekonominio bendradarbiavimo tarp visų kolonijos grupių.

Mes irgi pritariame tokiam bendradarbiavimui ir esame tos pačios nuomonės, kad politiniais, kultūriniais klausimais bendro darbo tarp įvairaus plauko žmonių negalima turėti, ekonominiuose klausimuose bet galima rasti ir labai darnus darbas. Tik reikia pasiryžimo ir gero noro.

TVARKA DARO

Visi žino, kad fašistai Ispanijoje nori nuversti valdžią. Tam tikslui jie vartoja ir Afrikos «svetimšalių legijoną», kuris buvo sudarytas iš visokių svioto perėjusių pavergtiems Afrikos žmonėms malšinti.

Lietuvos propagandos biuras «Talka», kuris informuoja lietuvių spaudą apie tautininkų «nuopelnus», sako, kad Ispanijos maistūninkai «daro Ispanijoj tvarką».

Pažymėjęs, kad minėtame Ispanijos svetimšalių legijone yra keturi žinomi lietuviai, «Talkos» biuras priduria:

«Ispanijos svetimšalių legijone esama ir daugiau lietuvių, kurie dabartinio šamysio metu iš Afrikos yra siunčiami į Ispaniją tvarkos daryti».

Taigi, Kauno ponų akimis žiūrint, daryti tvarką reiškia griauti valdžią.

Dėl tokios tvarkos «Keleivis» pastebi:

«Bet jeigu valdžios griovimas reiškia vykinimą tvarkos, tai ir Voldearas norėjo padaryti tvarką, kuomet jis nakties laiku išvedė į Kauno gatves kariuomenę su tankais ir mėgino nuversti Smetoną su Tubeliu. Kodėl gi Smetona užkalė jį už tai kalėjimui ant 12 metų? Nejaugi jis nenori Lietuvoje tvarkos?»

AR MES PAGONĖJAM, AR KULTURĖJAM?

Kunigų leidžiamas «XX Amžius» įdėjo kun. Ragauskos straipsnį apie vykstančią «dechristinizaciją» Lietuvoje. Ragauskas mato Lietuvoje «pagonėjimo žymės». Nors lietuvis ir seniau krikščioniško Dievo nemylėjo, sako kun. Ragauskas, bet pirma jis bent bijodavo savo «sutvėtojo». To dėl kunigams buvo lengviau jis ir suvaldyti. Girdi:

«... kunigams seniau, norint su drausti žmonių nedorybes, pakakdavo pagrūmoti jiems pragaro kančiomis bei Dievo rūstybe, ir žmonėms tas padarydavo didelį įspūdį».

Dabar gi, po pasaulinio karoviskas pasikeitė. Baimės vietą užėmė savim pasitikėjimas. Lietuvis jau nebijo nei Dievo. Na—

«O kai Dievo nebebaisu, tai kuriem gi galim bepasninkauti, kam čia šventadieniais begerbti, kam bažnyčion eiti,— geriau juk visą pieną į pieninę išvežant sėčiai bei riebiui valgyti kasdieną, pamojant ranka į bažnyčios pasninko įsakymą; o šventės dieną geriau pamiegoti ar neprispėjamų darbų padirbėti ir tt.»

Pagal šį klerikalą, šitokie reiškiniai, tai «pagonėjimo žymės». O mūsų akimis žiūrint, tai yra kultūrijimo ženklai.

Prieš 700 metų

Lietuviai sumušė popiežiaus plėšikų gaujas ties Šiauliais

Šių metų rugsėjo mėnesį sukako 700 metų, kaip lietuviai ties šiauliais sumušė popiežiaus kardininkų ir maldininkų gaujas. Tai buvo pirmas tų plėšikų žygis prieš Lietuvą. Jį paskelbė prieš mūsų tėvų žemę popiežius Grigalius IX, leisdamas savo kareiviams pasiimti visą grobį, kokį jie išplės Lietuvoje, ir magaryčiams dar prizadėdamas jiems didelių atlydų dangiųjų.

Taigi, tikėdamiesi visko prisiplėsti ir da dangaus karalystę gerą užmokestį gauti, apie 20,000 organizuotų plėšikų, apsiginklavusių kryžiais ir kardais, išiveržė į «pagonišką» šalį. Pasiidalinę būriais, jie užplūdo beveik visą žemaitiją. Jie plėšė žemaitių turta, degino triobas, žūdė vyrus ir grobė jų moteris. Organizuoju lietuvių lietuvių pasipriešinimo jie niekur

nesusitiko.

Prisikrovę vežimus visokių gerybių, paėmę nelaisvėn daug jaunų moterų ir merginų, popiežiaus kareiviai linksmi traukė iš Lietuvos atgal. Jie susirinko su visu grobiu ties Šiauliais ir čia nutarė dar papuotauti.

Bet pradėjus jiems čia girtuokliauti ir ištvirkauti, visai netikėtai juos apsupo lietuviai. Apsupo ir nieko nelaukdami puolė priešą mušti. Ir mušė taip, kad, kaip sako rusiški metraščiai, iš apie 20,000 popiežiaus kardininkų ir maldininkų, išstruko gyvais vos tik apie 2,000. Lietuviai užmušė ir vyriausį jų vadą Volkviną.

Tai tokį gavo «krikštą» tie plėšikai, atvykę pirmu kartu «krikštą» Lietuvos ir gauti už tai atlydų.

Tai buvo 1236 metų 22 rugsėjo dieną. Vadinas, 700 metų atgal.

Kaip gyvena Stalinas

Londono «Sunday Express» įdėjo įdomių žinių apie Stalino gyvenimą.

Stalinas esąs labiausia saugojamas valdonas visame pasauly. Dieną ir naktį jį saugo ištikimiausieji, išbandytieji GPU kareivių būriai. Komplikuota signalizacijos aparatūra įspėjanti Staliną apie kiekvieno žmogaus prisartinimą. Aplink jo butą Kremliuje pratiesti didelio įtempimo elektros laidai ir drąsuolius, kuris ryžtasi prasiškerbti per juos, grėsia mirtis. Kambarių durys neturi rankenų. Jos atsidaro ir užsidaro automatiškai su pagalba elektros kontaktų, kurie yra ant Stalino rašomojo stalo. Stalinas gyvena bute iš šešių kambarių.

Stalinas važinėja puikiu «Rolls Roysu». Bet iš Kremlio vartų išvažiuoja ne vienas, o devyni vienodi «Rolls Roysai». Niekas negalės atspėti, kuriame iš jų sėdi Stalinas. Soferiu taip pat negalima matyti, kuris vežio-

ja Staliną. Visi žino tik vieną, būtent: jei gatve važiuoja viens po kito devyni vienodi automobiliai, tai viename iš jų važiuoja Stalinas. Priešaky automobilių vilkstinės važiuoja šarvuotas automobilis. Antras šarvuotas automobilis važiuoja užpakaly.

Stalinas labai retai išvažiuodavo iš Kremliaus, o po trockininkų bylos jo visai jau nematyti Maskvoje.

Stalinas darąs įspūdi suvargusio žmogaus. Laisvu laiku jis lošia šachmatais su savo draugu Lozoriu Kaganovičiu.

Stalinas niekada neliūkš vienas. Kai jis miega, prie jo miegamojo kambario budinti ginkluota sargyba iš 12 žmonių. Stalinas neimaš į burną jokio valgio, kol jam pačiam žiūrint padaroma analizė. Stalino virtuvę prižiūri jo senas dragas.

Taip gyvena «Kremliaus atsisakyrėlis».

VIENAIP KALBA, O KITAIP DARO

Brazilijos lietuvių spaudoje (ne valdiškoje) daug sykių buvo rašyta mūsų jaunimo auklėjimo reikalais. Švietimo, kultūros, ekonomijos ir lietuviybės klausimai buvo plačiai gvildinami ir siūlyti keliai šioms idėjoms palaikyti ir jas vystyti.

Bet gi valdiškom algom aprūpinti kolonijos «darbuotojai» nė vieną sykių nė vieną žodį nepratarė ir šiais klausimais neatsiliepė. Tas parodė, kad apmokamiems «darbuotojams» tie klausimai nerūpi. Išėiviai patys savo jėgomis, kiek pajėgiami ir kiek jiems

sąlygos leidžia, dirba ramų kultūros darbą, tiesdami kelius šyiesesnei grązesnei lietuvių kolonijai.

Bet nei iš šio, nei iš to, lyg naują Ameriką atradęs, «Lietuvis» Bakšio lūpomis pranešė mums, kad esą lietuvių čia išėivijoje artėja paskutinis tragedijos aktas ir tuojau jis patiekė «savo» gelbėjimo irankius — organizuoti jaunimą, lavinti, stiprinti mokyklas, steigti neturtingiems vaikams šelpimo fondus ir tt.

(Nukelta į 6-tą puslapį)

ŽINIOS IS LIETUVOS

Iš Martyno Yčo ir kitų priteisė pusantro milijono litų

Pereitą pavasarį Kauno apygardos teismas sprendė didelę subankrutavimo Prekybos ir Pramonės Banko bylą, kurioje kaltinamaisiais buvo patraukti M. Yčas, J. Sodė, A. Prūsas ir kiti. Apygardos teismas M. Yčą, J. Sodę ir J. Dobkevičių pakaltino už nerūpestingą atlikimą banko reikalų, dėl ko bankas nusigyveno ir paliovė mokėti išmokas, bet dėl pasenėjimo nuo bausmės alteido. Civiliniai ieškinniai taip pat buvo atmesti.

Spalių 6 d. ši byla buvo baigta spręsti Apeliacinuose rūmuose. Apeliaciniai rūmai Kauno apygardos teismo sprendimą, kiek jis liečia M. Yčą, J. Sodę, J. Dobkevičių ir Ad. Prūsą, pakeitė ta prasme, kad viziems keturiems pritaikė dar Baudžiamejo Statuto straipsnį už neprižiūrėjimą banko reikalų, darymą neleistinų operacijų ir t. t. (A. Prūsas Ap. teismo buvo išteisintas). Be to, Apeliaciniai rūmai iš M. Yčo, J. Sodės ir J. Dobkevičiaus ipėdinių lygiomis ir soljdariai priteisė Lietuvos Bankui 1 mil. 526 tūkst. litų, finansų ministerijai 774 tūkst. litų, susisiekimo ministerijai 36 tūkst. litų. Žemės ūkio ministerijos ir nukentėjusių akcininkų ieškinniai atmesti.

Teismo išlaidos sudėtos lygiomis ir solidarai M. Yčui, J. Sodėi, J. Dobkevičiaus ipėdiniams ir Ad. Prūsui.

Diktokas klebono palikimas

Neseniai miręs Pabiržės, Biržų apskr., parapijos klebonas kun. Ignas Andrašiūnas savo palikimą pagal testamentą paskirstė taip:

60 tūkst. lit. Panevėžio kunigų seminarijai, 20 tūkst. lit. seseriai Onai, 10 tūkst. lit. misijoms, 3 tūkst. litų Pabiržės bažnyčios tarnams, 3 tūkst. lit. brolio dukteriai Stasei Alošaitienei, 3 tūkst. lit. kun. Spudui, gyvenančiam Krinčine.

Auksas padalintas tarp 30 kunigų, dalyvavusių velionies laidotuvėse. Laidotuvėse dalyvavo 30 kunigų ir kiekvienam teko po 20 aukso rublių.

Mirusio kun. Andrašiūno pardavus gyvulius, ūkio inventorių ir javus gauta 32 tūkst. lit., kurie padalinti tarp velionies sesers, kurie prie jo gyveno ir brolio sunaus Igno.

Visus kitus smulkius daiktus pagal testamentą užrašė «familijai», bet velionies sesuo gerą rašomą stalą, bufetą ir spintą atidavus vyskupui, dėl ko velionies gimnainčiai refėkia nepasitenkinimą.

Vienas nušovė uošvį, antras nudūrė darbininką

Rugsėjo 8 d. Jonučių kaimo, Gardliavos valsč. gyventojas K. Tumpa keršto sumetimais nužūdė savo uošvį A. Žukauską.

Nušovęs uošvį, Tumpa pats atėjo į policiją ir pasidavė.

Antra žmogžudystė buvo Michailinavoj. Kepėjas Br. Judzevičius, būdamas ne visai blaivus, suomišku peiliu mirtinai nudūrė degtukų fabriko darbininką B. Montvilą. Montvila su Jadzevičium net nepažįstami buvo, nei muštynių neturėjo, o taip sau tautininkiška ranka nudūrė žmogų.

Kruvina tragedija Kuršėnuose

Kuršėnuose pil. A. Zikas dviem revolverio šūviais iš užpakalio peršovė savo žmoną, 6jusia į autobusų stotį, ir pats čia pat nusišovė. Šios tragedijos priežastis glūdi šeimyniniuose santykiuose. Žmona jau kurį laiką gyveno atskirymu nuo vyro Šiauliuose, ir tą dieną kažko buvo atvykęs į Kuršėnus, kur vyras ją patykojo. Peršauta Zikienė atgabenta į šiaulių miesto ligoninę. Jos gyvybė pavojuje. Žikai turi dvi mažas dukreles; vertėai riestainių kepimu.

SPIC IMIGRACIJA IS EUROPOS IR kity krasty

Turim leidimą įvežti Brazilijon gimines ir žemdirbius su užstatu ir be užstatu. Patarnavimas skubus ir sąžiningas. Mokėstis

MENESINIAM ISSIMOKEJIMUI

Laivakortės iš visų pasaulio uostų specialiomis kelionės sąlygomis.

Zemės sklypai ir statybai medžiaga

São Paulo priemiesty parduodami žemės sklypai namams statyti ir visa statybinė medžiaga, viskas išsimokėjimui ant 100 mėnesių su 10% įnašų

Soc. Paulista de Imigração e Colonização

Rua 3 de Dezembro, 48 — 3° aukš. salės 11 ir 12 — S. Paulo

IŠTEISINTAS LAPĖNAS IR KITI

Mūsų skaitytojai pamena, kaip prieš kelius mėnesius Lietuvos teismas nuteisė Lapėną ir jo bendrininkus ilgiems metams kalėjimo ir priteisė sumokėti didelę pinigų sumą civilinio ieškinio. Skaitytojai taip pat žino už ką Lapėnas su savo draugais tapo pasodinti kalėjimui — tai už labai didelės vagystės padarytas Maisto bendrovei.

Lapėnas ir visi jo vagysčių bendrininkai už pavogtus pinigus prisipirko dvarą, prisibūdavojo gražiausių palocių Kaune. Jono Lapėno namai yra gražiausi visame Kaune. Ir visa tai atsieka nešvarių būdu, vagystėmis. Lapėnai vogė ne saujomis, bet rieškučiomis. Jie vogė ne kieno kito pinigų, kaip tik suskurdusių Lietuvos valstiečių.

Lietuvos visuomenė matydama, kad vagysčių gauja per aiškiai pradėjo rodyti savo nedoro darbo vaisius, ėmė murmėti. Tada, visuomenės nuraminimui, tai vagių gaujai tapo iškelta byla ir jie tapo nuteisti. Bet ir teismas ir nuteistieji aiškiai žinojo, kad teismo procedūra buvo daroma tik dėl svieto akių ir didžiausi Lietuvos vagys nesėdės kalėjime. Nes Lapėnas ir jo bendrininkai geri «patriotai», dideli visuomenės veikėjai ir tautininkų šūlai. Taip ir įvyko.

Lapėnas su savo nedoro darbo bendrininkais Apygardos teismo spren-

dimą apskundė aukštesniai teismo instancijai ir šiomis dienomis Apeliaciniai rūmai šią bylą nagrinėjo ir visus Lietuvos vagius išteisino.

Apie Lapėno bylą pranešimas iš Lietuvos sako sekančiai:

«Pereitą savaitę Apeliaciniai rūmai svarstė Tauragės «Maisto» bylą, kurioji buvo kaltinami J. Lapėnas, P. Lapėnas, A. Kubilius, A. Pranculis ir K. Lapėnienė Šiaulių apygardos teismas juos buvo nuteisęs: J. Lapėną ir A. Pranculį po 8 m., A. Kubilių 4 m. ir P. Lapėną ir K. Lapėnienę po 2 m. sunkių darbų kalėjimo. Be to, iš J. Lapėno buvo priteista pusė milijono litų civ. ieškinio. Apeliaciniai rūmai, išnagrinėję bylą, visus kaltinamuosius išteisino ir civilinį ieškinį atmetė.»

Tai dar vienas pavyzdys Lietuvos tautininkų teisingumo. Lietuvos tautininkai šaudo ir kalėjimuose pūdo tik Lietuvos skurdžius valstiečius, kam jie gyna savo samanotas bakūzes, savo žemės sklypelius krauju ir prakaitu aplaistytus nuo varžytinių. Okuomet valstiečių ašaromis nesąžiningai nutunka tokie Lapėnai, tai jie dar išgarbinami kaip pavyzdingi valstybės vyrai!

Viso to, žinoma, nebūtų, jei Lietuva būtų valdoma pačių žmonių išrinktos valdžios.

Vokiečių itaka Lietuvoje

Vos keletas metų atgal Lietuvoje buvo pusėtinai išsigalėjusi vokiečių itaka. Kauno gatvėse kiekviename kampe galėjai girdėti vokiškai kalbant. Daugelyje dirbtuvių meistrai buvo vokiečiai. Ypač žydų šeimoms kvietė iš Vokietijos savo šeimoms aukles jų vaikus vokiškai mokyti. Vienintelė Kauno vokiečių gimnazija buvo kimština mokinių prikimšta, daugumoje joje mokėsi žydų vaikai. Bet štai tarp Vokietijos ir Lietuvos prasidėjo ekonominis karas. Vokietijoje išsigalėjęs hitlerizmas žydus smagiariai spustelėjo. Ir Lietuvoje vokiška itaka tirpte pradėjo tirti. Pirmiausia šioji itaka dingo žydų tarpe. Žydai strimagalviais savo vaikus atsiėmė iš vokiečių gimnazijos, nustoję mokėti savo vaikus vokiečių kalbos, liovėsi samdę savo šeimoms vokiečių aukles. Net lietuvių šeimose kuriose jau buvo prisiveržusi vokiška dvasia, staiga ji išnyko. Dingo Kauno gatvėse vokiečių kalba. Net valstybės lėšomis išlaikomos gimnazijos pradėjo išsižadėti vokiečių kalbos. Daug kur ją pakeitė anglų arba prancūzų kalba. Taigi Vokietijos ir Lietuvos karas pusėtinai sumažino Lietuvoje vokiečių visai besiveržiančią itaką. Daug kas seniau didžiavosi Vokietijoje išėję aukštus mokslus, dabar šita mada jau išgyventa.

Lietuvos visose gimnazijose dabar pirmąją svetimąją kalbą yra privalomai įvesta prancūzų ir antrąją — anglų, o kaip kur rusų.

Bet štai su vokiečiais sudarius prekybos sutartį, vėl Kauno gatvėse girdėti vokiečių kalba, bet ją vartoja tik atvykę iš Vokietijos visokie prekybos agentai, kurie čia atvažiavę visai neišsižada jiems privalomų visų hitlerizmo pagarbos ženklų. Sveikinasi jie hitlerizmiškai ranką pakeldami ir sakdami — Heil Hitler! Lietuvos žydai staiga jau nutraukė vokiečių prekių boikotą ir galvatrukčiais neišdėnėsi Vokietiją vėl sumegsti seniau nutrukusius prekybos santykius. Vokiečiai Lietuvos žydus pas save noriai priima ir eina su jais į visokio biznio santykius. Biznis lieka biznis, nors dabar Lietuvos žydai jau vengia tarp savęs vokiškai kalbėti greičiau kalbasi lietuviškai.

Vis dėlto reikia manyti, kad vokiečiai jau vargu atgaus Lietuvoje se-

niau prarastą savo itaką. Jau daug kas ir iš lietuvių šeimų seniau be atodairos garbinę vokiečių kultūrą, dabar savo vaikus noriau moko prancūzų arba anglų kalbos. Taigi vokiečių itakai to ekonominio karo dėka buvo sukirstas skaudus smūgis! Nėra abejonės, kad vokiečiai Lietuvoje visose gyvenimo srityse prarastas pozicijas vėl mėgins atgauti, bet ar tai jiems pavyks, būtų sunku čia pranašauti.

Betkas — «N.»

Kareivis išradėjas

2-ram pėst. D.L.K. Algirdo pulke tarnauja vienas kareivis, kuris turi išradęs paslaptinę užraktą ir jau jį praktiškai pritaikęs lenktiniam peiliui. Nežinodamas užrakto paslapties, peilio negali nei atlenkti nei sulenkti. Pažymėtina, kad tam užraktui jokio rakto nereikalinga; peilis atrodo visai paprastas. Niekas, be išradėjo, to peilio nėra atlenkęs nei sulenkęs, nors ir inžinieriai specialiai bandė. Vienas «Metal» fabriko inžinierius pasiūvęs peilį atlenkti per 10 minučių pralaimėjo 100 litų užstato. Pulke tas peilis yra perėjęs per daugelį rankų ir niekam nesidavė įveikiamas. Išradėjas panašų raktą mano galėsiąs pritaikyti ir kitiems dalykams, pvz., spintoms, dėžėms, motorams ir kit. Turi suprojektavęs užraktą brauningui, kuriuo tegalės šaudyti tik tas, kuris žinos užrakto paslaptį. Užraktas su mažu pakeitimu kiekvienam dalykui galės būti kitoks.

Kareivis išradimo paslapties neatskleidžia. Žada savo užraktą užpatentuoti.

Pirmas Vilniaus spaustuvininkas

Šiais metais sueina 450 metų nuo Prano Skorynos gimimo. Pr. Skoryna gimė Polocke. Padua mieste (Italijoje) baigė mokslus, įsigydamas du daktaratus: išlaisvintų mokslų ir medicinos. Prahoje įsteigė spaustuve, kurioje išspausdino 1517–19 metais savo paties išverstą gudų kalbomis bibliją. 1525 m. savo spaustuve perkėlė Vilniui. Tai ir buvo pirmoji Vilniuje spaustuve.

Paslaptingiausia tauta pasaulyje

Niekas iki šiol nežino, iš kur jie, ir niekas jų likimo negali nusakyti. Čia kalba eina apie eskimus. Indėnai juos pavadino «uskemov» (reiškia nevirtos mėsos laikai) ir nuo to laiko jie visų vadinami eskimais. Eskimai patys save vadina «inuit» (reiškia: tauta). Kad jie save tik tautos vardu tevadina, tai galima paaiškinti tuo, kad jie gyvena visiškai izoliuoti, ir buvo laikais kad jie manė, jog pasaulyje tik jų vienų tegyvenama, ir kad pasaulis visas toks ledinuotas, kaip jų gyvenama vieta.

Eskimai yra mažučiuokai (apie pusantro metro aukščio), juodais plaukais, siauromis akimis. Jie labai pasiitiki, svetingi, malonūs ir inteligentiški.

Jų viena giminė susideda maždaug iš tuzino šeimų, kurios vasarą gyvena šunų odos palapinėse. Žiemą jie gyvena ledo namiukuose. Dažnai jie keliauja, statosi sau naujus kaimus, bet niekada jie nesugriauna, kas syki pastatyta. Taigi keliaujant po šiaurę, dažnai galima aptikti tuščių namukų kaimų, kuriuose pergyveno žiemą eskimų giminė ir vasarą nusikėlė gyventi į kitą vietą.

Zvaigždės ir šiaurės vėjas yra jų kompasas. Nuo žuvų ir ruonių gaudymo pareina jų gyvenimas. Tikrumoje eskimai gyvena labai nerūpestingą gyvenimą. Įsivaizduokite eskimą, kantrų, nonuvargstantį mažutį juodą tašką baltoje sniego beribėje. Visas pasaulis baltas, mirtinai šaltas, be žmonių ir tylos.

Šis mažas juodas taškas, šiaurės žmogus, apieško visokia kryptimi ledą, ar nėra kur nors eketės, kur jis galėtų sumedžioti ar sugauti grobį: jūrų šunį ar žuvį; kurie jam teikia maistą, šilumą, šviesą, apsaugą ir dar daugelį kitų reikalingų daiktų. Eskimas tylus išstupi dieną ir naktį prie eketės su peršteke laukdamas jūrų šuns ir tol nesitraukia, kol grobį laimi. Kai pagaliau išnyra ruonis įtraukti šviežio oro, tada medžiotojas paleidžia savo perštekę. Perštekės užbarzdęs žvėrį tvirtai laiko. Tada medžiotojas padidina ledą angą, ištraukia grobį ir jį greitai smūgiu nudobia.

Vakare kaimė kaip ir šventė. Žmona tuoj paruošia šunfenos.

Tai yra tikra to žodžio prasme nebe šiaip valgis, o visas pokylis, kuriame dalyvauja ir daugiau tos šeimos giminių.

Jei ateina koks nors svetimas iš kito kaimo, sustoja prie pirmo namo,

muko, koks tik jo kelyje pasitaikė. Jis žino, kad valgyti gaus, o taipogi jis ir jo šunės kur pernaktoti. Kai jis iškeliauja, jis gauna pakankamai maisto, iki pasieks kitą vietą, kur jis vėl gaus maisto.

Eskimas tiek gali turėti žmonių, kiek tik jis jų gali surasti ir išlaikyti. Kiekvieno sveiko eskimo didžiausia garbė, turėti juo didesnę šeimą. Bet eskimų mirtingumas yra nepaprastai didelis. Todėl nežiūrint gausias vedybas, jų skaičius nedidėja. Jei eskimai turėtų tik po vieną žmoną, jie visai greit išmirtų. Tuokiamasi labai ankstyvame amžiuje.

Vedybos atliekamos taip. Mergina nueina į savo būsimo vyro palapinę, pas jo motiną, kuri turi išbandyti, ar mergina tinka būti šeimininke, ar ji draugiška. Jei pasirododėna užgėdži, tūngi arba atsiukrusi, tai po kelių dienų arba savaitių vedybos gali būti išardytos. Bet ir mergina gali apsigalvoti, pareikalauti persiskyrimo ir grįžti pas motiną. Eskimai tiki į «didžiausią dvasią». Jie tiki kad gyvi ir negyvi turi nemirstamą sielą.

Visokie naminiai daiktai, kuriuos įdeda į kapą šeimininkei, jeigu ji miršta, perduriami, kad sielą galėtų laisvai išeiti. Šiai senai ir drasiai tautai žemės butis tėra vienas žingsnis pirmyn į didelės laimės šalį anapus kapo.

Nėštumas jų laikomas šventu daiktu ir jeigu nėščia moteris miršta, tai tikima, jog jai kitame pasaulyje bus parūpinta geriausia ir maloniausia vieta.

Savižudybė, pagal jų tikėjimą, laikoma švenčiausiu daiktu ir suteikia didžiausią laimę kitame pasaulyje. Ir čia religijon išprausta tai, ko pati gamta reikalauja. Kai maisto maža, o valgytojų daug, kiekvieno valgytojo dingimas yra svarbus likusiesiems.

Vasaros viespatavimas trumpas. Ledas po truputį lužta ir plaukia į pietus, o saulė veikia visą 24 valandas šviečia mėlsvame danguje. Pradeda bėgti maži upelukai, išdygsta gėlės ir pasirodo šilai. Tada eskimas gyvena nerūpestingiausias savo dienas. Salose pilna paukščių ir paukščių kiaušinių. Žvejai sustumia į jūrą savo premityviškus kajakus. Visa giminė keliauja briedžių medžioti. Reikia pasirūpinti žiemai riebalų.

Bet vasara perdaug greit pasibaigia ir vėl prasideda ilga šiaurės žiema.

UTELĖS ĖDA LENKIJA!

«Kurjer Wilenski» 250 n-ry įdėjo vienos kaimo mokytojos laisvą — «Haracz krwi». Štai svarbiausios mintys:

«Lenkijos respublikoje yra 30 su pora milijonų gyventojų, jų tarp mažiausia keletas milijonų utėlėtų. Lydos mokyklų gydytojas tvirtina, kad utėlė iš nešvaraus vaiko išsiulpia per metus 1 litrą kraujo. Tad visai lengva apskaityti, kad, apskritai imant, Lenkijos gyventojai kas metai praranda kelius milijonus litrų kraujo, praranda gyvojo inventorius (paslėpto plaukuos ir rubuos) dėlei. Kadangi pagaminti iš valgių vieną litrą kraujo ateina 100 zlotų — Lenkija metai metuosna utėlės išlaikymui praleidžia keletą šimtų milijonų zlotų.»

«Tikslesnį apskaitymą — rašo kaimo mokytoja: — palieku gydytojų yzerodogui ir visam sanitariniam personalui, kuris nuo keliolikos metų toleruoja Lenkijoje, o ypatingai «Kreusose» utėles.»

«Tarp šermukšnių ir putinų trobos slenksty sėdi kaimo moteris ir bulvėms skusti bei duonai raikyti peiliu traško vaiko utėles. Už sūsparos senis, lygiai atididžiai valo savo suvytusį kūną nuo gyvių, kurie sukask lizdus pažastyse ir suveltuose plaukuose. Naugardelio vaivadijoje teko matyti, kai tarakonai nukramte-

liojo kūdikiams nosis, nelaimingąjį mokytoją ar karininką manievrų metu, kai tik apsigyvena troboj, taipgi sukandžioja tarakonai ir kartais jisai jaučiasi, nelyginant tie trentiniai rusų kazamatuosė arba Sibiro etapuos. Rašau šitai pati ištyrus, kiekvieną progą galiu paduoti kur tai ir kas.»

«Specialių pamokų pajvairinimu utėliams nuo apikaklės nūdimimas arba jų išskukavimas ir traškymas. Tai vyksta šiuo būdu: iš sąsiuvinio išplėsiama lapas, budėtojas tankiomis šukomis šukuoja, o kitas garsiai skaf-tliuoja ir traško akmeniu, kartais pasiekiamą rekordinis skaičius — apie 40 lavonų per vieną posėdį.»

«Deja, panašią medžioklių žiūrėjus kelius sykius per savaitę ir esu šių medžioklių ruošėja.»

«Manau, kad ilgametė ir bevaisė mokytojų kova su įvairių rūšių gyvais tepasibaigs tada, kai užims už šio darbo vyresnieji administracinės valdžios veiksniai, kurie turi be reikalo, veltui beriogsančius utėliams naikinti aparatus ir lėšų. Pradėti reikia nuo lūšnų, patalų, krosnių, kašlinių ir tik vėliau apvalyti suaugusių ir vaikų, tąšias nelaimingas bendro įsiutėlinimo aukas.»

O ar maža tokio vargo Lietuvoje? Kur tik viešpatuoja diktatūra, ten valstiečius ėda dvasiniai ir kūniški parazitai.

Kas «Aido» neskaityto, gyvena tamsybėje

JUOKAI

Dora moteris

Jis: — Aš jus pabučiuosiu.
 Ji: — Tamsta nežinai su kuo turi reikalą. Aš dora moteris.
 Jis: — Bet vis dėlto pabučiuosiu.
 Ji: — Nachalas! Bent pas save pakviestum. Čia gali kas nors ateiti.

Kostas: — Magdut, kodėl pas tave kelių rūšių laiškinis popieris?
 Magdutė: — matai, Kosteli, ant ružavo popierio rašau, Petrui, kad jį myliu, o ant žaio, — Leonui, kad aš jam ištikima.

— Oi Jonai, kokia čia poetiška vieta rodos... aš tuoj sutikčiau už tave

tekėti.

— Taip ir maniau, Zosyte. Juk moterys visą poeziją paverčia į prozą.

Baiges universiteta vyrukas iško kokios nors tarnybos. Bėlaukdama pono direktoriaus, jis klausia jauno pasiuntinio:

„Ar numatyta kokia nors vieta šioj istaigoj?“ „Taip, viena vieta bus, jei direktorius nepakels mano algos iki 100 litų mėnesi“.

Ji: — Tavo švarkas visai šlapias ir dumblynas.

Jis: — Taip, kai vakar vakare išėjau iš klubo, tai švarkas įkrito balon.

Ji: — Argi negalėjai jį sulaukyti?

Jis: — Kad aš pats drauge būčiau ten išpuolęs.

Siūvykla Lietuva

Kazio Žebrausko

Siūvami rūbai pagal naujausios mados, didelis medžiagų pasirinkimas darbas atliekamas pigiai ir gerai. Savo tautiečiams darome didelę nuolaidą. Kainos nuo 80 — iki 150\$300 už padirbimą.

Rua General Osorio, 161

Skaitydamos

Aidą

žinosi

Viską

Instituto Šimonis

Moterų Salionas

Plaukų kirpimas garbinavimas masažai, manikiuras ir plaukų dažymas. Permanente nuo 15\$. Darbas atliekamas gerų specialistų sąžiningai ir pigiomis kainomis. Poniai ir panelės, palaikydamos savo grožį, kreipkitės į Povilo Šimonio Institutą, rua das Palmeiras 215 Largo das Perizes Tel 5-4511

Siūvykla

A. BAGDONO

RUA da MOOCA, 534 b

Priima vyriskų rūbų užsakymus ir atlieka darba pagal najausias madas iš vietinės, ir užsieninės medžiagos. Darbas garantuotas ir skubus. Kamos prieinamos. Užsisakę rūbus Bagdono siūvykloje, tikrai būsite patenkinti.

SIUVYKLA

ESTAN

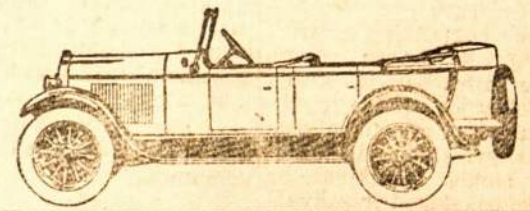
Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už prieinamiausias kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelis patogumas tiems kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinio ir moderniškesnių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$ Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač paltams ir kostumams.

Rua da Conceição, 79 a, Prieš Luz stotį.

DIDZIAUSIA SOFERIU MOKYKLA

S. PAULO

Autorizuota miesto valdyboj pirmoje eilėje

Geriausia šoferių mokykla visame S. Paulij paruošia šoferius ir išima šoferiams knygutes profesionalams ir mėgėjams. Kainos pigiausios. Mokykla vadovaujama geriausių specialistų instruktorių.

Luiz Cabrera

Rua da Mooca, 376

Tel. 2-9164

S. PAULO

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius prima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 69 TEL. 5-1451 S. PAULO

LABORATORIJĄ**MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS**(Nugarkaulio smegenų kraujas šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr M: KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE**“José Paulino”**RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagalba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v**Dr. B. K. Chipiakoff**

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarkaulio smegenų, šlapime ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS**A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salė 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja - Sifilis.
Gydymas kalnu saule.Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
Tel. 4-1705.**Vaistinė Passerini**

Provizoriaus

Carlos PasseriniLeidžiame adatas. Kainos pigios. Patar-
naujame ir nakti

Rua Dr. Silva Pinto, 263 (Bom Retiro)

Telefone 5-3584, S. PAULO

**Pirmoji Lietuviška
Spautuvė**Atlieka visokius spaudos darbus
įvairiomis kalbomis.**Rua da Moóca, 424
São Paulo**

PRIEŠIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobreloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN**ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.
KALBA LIETUVISKAI**Daktaras A. M. Kandia**

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 r. ir nuo 3-9 v.

Analizė ligoniams nemokama

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. Brisolla**ADVOKATAS**

Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose. Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua

Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė - 25. Telefonai:
2-6639 ir 5-2091**D-ras Povilas Licciardi**

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERU LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu. DIENA ir NAKTI.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444
(Bom Retiro) Telef. 5-4175. - São Paulo.

Kur tik būsi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retire: Vaistinė «José Paulino» - rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje - rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvė - ru 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvė, - rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje - kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.
Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorane «Vilnius» - rua de Catumbý, 4; «Vilnius» s-gos centre - Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje - rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampeilio tonelieka, kur nebūtų Aido.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Re

Atsižvelgdamas į sunkų laiką

autarė sumažinti kainas už dantų

gydymą ant pusės kainos, kaip

antai: ištraukti dantį be skaus-

mo 5\$000; plomba cidabro

purceleno 8\$000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai

ir lenkiškai.

**FOTOGRAFAUS IS
KAUNO****GILUC**

savo menišku darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsienio medžiagos pagiginta kaina.

Be to, eurpiečiams daro auksinius.

Adresas: Rua José Paulino 118

Bom Retiro

**Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“**Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur SchmidtRua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

VIENAIP KALBA, O KITAIP DARO

(Atkelta iš 2-ro puslapio)

Kuomet šiais klausimais mūsų spauda buvo kuo daugiausia užimta, tai Bakšys ir kiti jo bendrai tylėjo, o dabar jau seniai pasakytus žodžius ir jie ūmė kartoti.

Tas, žinoma, reikšmės nesumažina naudingą darbo pradėjimas, tik mums svarbu, kiek tokie žodžiai, kurie išeina iš „lietuviškų namų“, yra nuosirdūs.

Patį pagrindiniausia išeivių kultūrinio auklėjimosi priemonė yra: vaikams mokyklos, suaugusiems — organizacijos. Išeiviai tai yra suprātę, tą jau pripažįsta savo žodžiuose ir „lietuvių s-gos“ atstovas Bakšys. Tačiau pripažinti, nereiškia kurti ir padėti mūsų jaunimui.

Bet tegul būtų nors ir taip, tegul iš Lietuvos algomis aprūpinti ponai ir nepadėtų mūsų jaunimui siekti kilnesnių tikslų, bet kad nors jie tam darbei netrukdytų. Tačiau su apgalvotumu reikia pažymėti, kad tame darbe jie varo griovimo, o ne kūrybos darbą.

„Lietuvių s-ga“ ir jos viršininkai mokyklas pavertė balaganais, sukūrėsi netūs, išstumė daug vaikų iš mokyklos suolų (mokinių streikai). Žodžiu, mokyklos buvo verčiamos ne kultūros ir svietimo įstaigomis, bet piktos pagielos, keršto ir lietuvių kiršinimo objektu.

Dabar žiūrėkime kas yra daroma su organizacijomis.

Prieš senas organizacijos pinamos visokios intrygos, veikimas slopinamas, o naujom besikūriantioms daromi visokie trukdymai, kad jų valdžia nelegalizuotų.

Tai gi, mūsų ponai vieną kalbą, o kitą daro. Jie mato, kad tarp lietuvių viešpatauja dvasinis skurdas, kad nutautėjimas plačia srove eina ir jie pripažįsta, kad nuo to apsisaugoti galima tik per organizacijas, bet organizacijoms jie visai kenkia ir tuo būdu prisideda prie tos tragėdijos didinimo, kurią Bakšys mini.

Ner. Vėt.

Gražus Rytiečių vakaras

Viena stipriausia S. Paulo lietuvių organizacija Rytas dažnai pasirodo su savo gražiais ir tvarkingais rengimais, į kuriuos sutraukia daug svečių.

Spalį 31 d. rytiečiai turėjo su ruošę ypatingai gražų rengimą Lega Lombarda salėje, kuri buvo kinšte prikimšta publikos. Scenoje buvo

PAIEŠKOJIMAI

Nori vesti

Vedybų tikslu paieškau panelės ne vyresnės 26 m. amiaus. Esu rimtas vaikas, nevarčiau sąvalgų, nerūkau, ekonominių trūkumų taipgi neturiu. Suinteresuotos panelės atsilypinkite. Į rimtus laiškus visom atsakysiu. Adresuokite: Snr. A. B. C. Rua da Moóca, 424 — São Paulo.

Apsivedimui

Jaunas, 23 metų amžiaus vaikas, paieško panelės lietuvaitės vedybų tikslu. Laiškus prašom rašyti lietuviškai ar portugaliskai. Panelė norinti ištekti, atsišauk šiuo adresu: c/ Snr. S. M. Rua da Moóca, 424 — S. Paulo.

pastatytas gražus Petro Vaičiūno veikalas „Nuodėmingas Angelas“, o po to buvo šokiai iki pat ryto. Vaidinimas buvo atliktas gerai, tvarka pavyzdinga ir publika buvo patenkinta.

Tarp svečių matėsi Lietuvos Konsulato sekretorius p. Remėnčius su žmona, lietuviškų laikraščių redaktoriai, mūsų mokyklų mokytojai ir kit.

Visas blogumas su parengimais lietuviams, tai, kad lietuviui neturi savo salės, reikia jas nomuoti pas kitus ir mokėti dideles nuomas. Bendromis įegomis lietuviams galėtų įsigyti ir savą salę. Bet kaip kolonijoj nėra vieninumo, eina visokios provokacijos ir intrygos, tai naudingą ką nors padaryti yra neįmanoma.

— R.

Ištremis dar du lietuvius

Neseniai S. Paulo politinė policinė suėmė dar du lietuvius už komunistinį veikimą — Vincą Pralgauską ir Leonardą Belopetravičių. Pagal veikiančius šiojo salyje įstatymus kovai su komunizmu, tie du lietuvių bus ištremti iš Brazilijos, kaip pavojingi šalies tvarkai asmenys.

Krsp.

Lietuvių cigaretų fabrikas

S. Paulo mieste įsisteigė naujas cigaretų fabrikas, kurio savininkas yra Lietuvos žydas iš Rokiškio Felmanas.

S. Paulyje jau yra kelios stambesnės lietuvių įmonės.

— r.

Viltiečių suvažiavimo tesa

Vilties s-gos atstovų nepaprastas suvažiavimas nutrauktas iš spalį 18 d., buvo tęsiamas lapkričio 1 d. Šv. Antano bažnyčios salėje. Atstovai Bakšys, būvęs c. v. pirm. Godliauskas, Šimbelis ir S. Vancėvičius dėjo visas pastangas paimti Viltį į savo rankas ir ją suvienyti su sportininkais, dėl to jie atėidami į posėdį, atsivedė dar daugiau atstovų, kad sudaryti daugumą. Bet jų klasta išėjo į viršų. Jie prirašė nariais į Bom Retiro skyrių, tokius asmenis, kurių visai nėra ne tik Brazilijoje, bet neįgizistuoja jie ir ant žemės kamuolij. Už kuriuos nario mokėstį sumokėjo, kaip paaiškėjo, Konsulatas. B. Retiro skyriaus narių skaičių galima spręsti iš nario mokėstėjų pav., kiekvieną mėnesį įplaukdamo kason nario mokėstėjų 14—20 milreisų, o už spalį mėnesį, prieš pat suvažiavimą, jau irrašyta 230\$ nario mokėstėjų. Dėl to bomretiriečiai ir atstovų atsivedė daugiau negu turi teisę. Bet ir šis triukas neišdegė. Bet suvažiavimo atstovai iš mokos ir V. Bellos pasmerkė bomretiriečių klaidas ir visą jų griovimo darbą. Bomretiriečiai matydami, jog ir klatingu būdu jie nieko nelaimės suvažiavime, tai visi jų atstovai apleido posėdį. O likusieji atstovai tęsė darbą toliau, priėmė keletą nutarimų, išrinko naują centro valdybą ir visi su pasiryžimu nutarė nepasiduoti jokioms provokacijoms, o dirbti kultūrinį darbą.

Būvęs.

Brazilijos Lietuvių Visuomenės žiniai

Brazilijos Lietuvių Aero Klūbas šiuo turi garbę pranešti Gerbiamajai lietuvių visuomenei, kad B. L. Aero Klūbo iki šiol viešas veikimas negalėjo pasireikšti dėl užsitęsiosios Klūbo įlegalizavimo valdžios įstaigose. Pastaruoju lašku baigiami atlikti visi formalumai ir B.L.A. Klūbas galės veikti viešai.

Be to, Brazilijos lietuvių spaudoje (B.L. Aidas Nr. 43) buvo tilįusi korespondencija, liečianti Aero Klūbo veiklą, neatatinkanti tikrenybei.

Su aukšta pagarba

B.L.A.K. Pirmininkas Vl. Eidrigėvičius

Paaiškinimas dėl Bom Retiro mokyklos nesantaikos

„Lietuvis“ 44 nr. vėl pradėjo Bom Retiro mokyklą kliūdyti ir pulti mokyklos tėvų k-tą, kad esą anksčiau tėvai ir komitetas sėjo nesantaikų, kuri dar ir po šiai dienai tebetęsiama.

Toks „Lietuvio“ pareiškimas yra neteisingas. Kad tėvai, matydami „lietuvių s-gos“ žalingą darbą mokyklos atžvilgiu, gynė ją, tai nereiškia, kad tai buvo nesantaikos sėjimas. Tėvai tiek pirmiau, tiek ir dabar stengiasi mokyklai atnešti gero ir jai padeda. Tik „lietuvių s-ga“ buvo pradėjusi varinėti intrygais ir mokyklą skriausti, pasisavindama 239\$200. Be to, mokytojaujant Pažėrai, mokykla buvo alinama ir padaryta buvo mokyklai daug skolų už švarą ir šviesą ne mokslo metu. Žodžiu, mokykla buvo išnaudojama „lietuvių s-gos“ naudai. Tėvai visa tai matydami, ūmė priešintis ir dėl to kilo nesutarimas tarp tėvų ir „liet. s-gos“.

Kuomet „sajunga“ pamatė, kad tėvų k-tas neleidžia išnaudoti mokyklos, tai buvo pasiryžę išdraskyti komitetą, ypač buvo norima išmesti iš komiteto veikliausius jo narius V. Riškų ir J. Butauską. Bet pasipriešinus visiems tėvams, „sajunga“ jau neišdrįso iš naujo pradėti griovimo darbą.

„Lietuvis“ dar primeta, kad buvo kurstomi tėvai atimti vaikus iš mokyklos. Tėvų niekas nekurstė tai daryti. O jeigu keli tėvai ir atėmė savo vaikus, tai tik dėl to, kad pamatė „lietuvių s-gos“ žalingumą mokyklos atžvilgiu.

Tai štai kas sėjo mokykloje nesantaiką ir naudojo mokyklą savo reikalams — „lietuvių s-ga“. O tiek tėvai, tiek ir komitetas mokyklą remia ir jau greitai bus įkurtas neturtingų vaikų šelpimo fondas.

Tėvas

Reikalinga siūvėja

Prie siūvimo moteriškų suknelių reikalinga viena siūvėja, kuri moka siūti ant mašinos. Kreiptis rua da Graça, 77—baixo (Bom Retiro) Mm. Kligienė.

Siūvyklon reikalingos mokinės

Moteriškų rūbų siūvyklon reikalingos mokinės. Kreiptis — Villa Zelina, Rua Doze, N. 4.

Brangi Atmintis

Tamsta nori turėti sau brangią atmintį savų tėvelių, kurie liko Lietuvoje, arba giminių, kurių turi fotografijas, bet jos nieko tamstai nepriemena ir guli kur nors užkietos. O kaip malonu būtų Tamstai, jei tos fotografijos būtų padidintos ir gražuose rėmuose kabotų tamstos kambary. O taip pat ir savo paties fotografijomis turi pasiryžinti ir nunešti pas lietuvi dailininką Vaelovą Račkauskį (Vasco Rackauski), kuris yra baigęs Academia de Bellas Artes S. Paulo ir Instituto Profesional Masculino. Jis daro papgintomis kainomis portretus, didina paveikslus ir fotografijas. Iš bet kokios nuotraukos, kaip paso ar kitokios jau nublukusios padaro gražiausius paveikslus. Atliekami darbai ir Pastel, Aquarela, Nankin ir Olio. Priimu darbus iš interjero. Kreiptis laiškais ar asmeniškai: Vasco Rackauski, Rua Aymorés, 42 — S. Paulo.

Kadernetos

Jei reikia išsiimti kadernetos, kaip „Carteira de Identidade“ „Carteira Profissional“, kreipkitės į šio laikraščio redakciją. Be to, rašome prašymus, darome vertimus ir kitokius reikalingus dokumentus paruošiami greitai ir daug pigiau negu kitur. Rua da Moóca, 424 S. Paulo.

Serga K. Uckus

Sunkiai susirgo Konstantas Uckus, lietuviškos spaustuvės savininkas ir buvęs Aido leidėjas. K. Uckus sirgo ir anksčiau gripu, bet dabar liga pasinaujino sunkioje formoje.

— r.

Spaustuvininkų streikas Argentinoj

Pereitą savaitę Buenos Aires mieste buvo visuotinas spaustuvininkų streikas. Dėl tos priežasties neišėjo ir lietuviški laikraščiai.

Smerkia donosčikus

Argentinos visa lietuvių kolonija pasipyktinusi donosčikais, kurie įdavinėja lietuvius ir žemina lietuvių vardą. O tie donosčikai save vadina tautininkais.

Jau laikas užsiprenumeruoti „Aida“ 1937 metams

Pardavimui namai

Parduodamas žemės sklypas ir namas iš 3 kambarių, dviejų virtuviu ir visas įrengimas. Žemės sklypas ir namas išmokėtas, labai geroje vietoje, prie pat S. Caetano, tik 4 minutės nuo stoties. Parduodama dėl skubaus išvažiavimo. Teirautis: — Villa Alpina, — Av. Dr. Giacacilin, 5, vakarais arba sekmadieniais.

— Geras kampinis sklypas, puikus namas iš vieno kambario, krautuvės ir virtuvės parsiduoda labai geromis sąlygomis arba išsinuomuoja. Krautuvė su visu įrengimu. Teirautis Villa Alpina, rua Trez, № 19 prie pat S. Caetano stoties.

Nori pirkti radio?

Jei norite įsigyti radio pigiai ir išsimokėjimui, tat pirkdami turite žinoti, kad būtų geras, nesudėvėtas ir kad vietoj už gerą radio, neiškūti pinigų už seną. Kad to išvengti, kreipkitės pas savo tautietį ir bus jums kuosažinčiausia patarnauta. Mes parduodame geriausius, firmų radijos, kaip „Belmont“ ir k. ir duodame išmėginti ant 7 dienų be jokio mokėscio. Tada pirkėjas bus tikras, kad nebus apgautas. Kreipkitės pas J. Juodgudį, rua Padre Raposo, 156 — Moóca.

RUSIŠKOS DAINOS ir MUZIKOS

Žymiausieji São Paulo rusų muzikai ir dainininkai, plačiaja muzikos meno programa: Choro, Solo, smuikomnis ir balalaikomnis linksmina svečius kiekvieną vakarą užėigoje „Bar Rio Branco“ rua Visconde Rio Branco 461, kampas rua Victoria.

Kviečiame atsilankyti. Šeiminkai lietuviai.

SIUVYKLA BIRŠTONAS

Rua Ibiterama Nr. 79

PARQUE VILLA PRUDENTE

Siūvami vyriški ir moteriški rūbai. Darbas Garantuotas. Medžiagos pasirinkimas vietinės ir užsieninės. Gatavas kostimas tik už 135\$000.

PETRAS VIŠNIAUSKAS